

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının
Elm və Təhsil Nazirliyinin
3-29/3-2548/2025/nömrəli 08.09 2025-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın şifri və adı: 7003010 – Qrafika

BAKİ – 2025

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin 7003010 – Qrafika ixtisası üzrə təhsil proqramı (bundan sonra – təhsil proqramı) “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də “Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların Təsnifatı”na, qabaqcıl beynəlxalq təcrübə və əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.
- 1.2. Təhsil proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
 - ixtisas üzrə məzunun səriştələrini, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə tədris və təlim metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktur və kadr potensialına olan tələbləri, təhsilalanın təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini davam etdirmə imkanlarını müəyyənləşdirmək;
 - təhsilalanları və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik, bacarıq və təlim nəticələri ilə tanış etmək;
 - təhsil proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı prosesə cəlb olunan tərəfdaşları məlumatlandırmaq.
- 1.3. Təhsil proqramı, tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə magistr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Təhsilalanın 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 akademik saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Bu zaman auditoriya saatlarının həcmi 12-16 akademik saat təşkil edir. Peşəkar məqsədlər üçün dərinlən öyrənilən ixtisaslaşmalar üzrə həftəlik dərslərin yükünün həcmi dəyişdirilə bilər.
- 1.5. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən ixtisasın həmin müəssisədə kadr hazırlığı aparılan hər bir ixtisaslaşma üzrə ayrıca təhsil proqramı hazırlanmalıdır. Hər bir ixtisaslaşma üzrə təhsil proqramı müvafiq ixtisasın təhsil proqramındakı bölmələrlə yanaşı, həmin ixtisaslaşma üzrə tədris və təlim metodları, təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi üsulları, təcrübələrin təşkili və qiymətləndirilməsi və s. bölmələri də əks etdirməlidir.

2. Məzunun səriştələri

- 2.1. Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı **ümumi səriştələrə yiyələnməlidir**:
 - peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri müstəqil şəkildə həll edə bilmək;
 - müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək, planlaşdırmaq, onların cari və perspektiv nəticələrini təhlil etmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin səbəblərini araşdırmaq, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə etmək, həmçinin gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirmək, dəyərləndirmək və qiymətləndirmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı öz fəaliyyətini tənqidi şəkildə dəyərləndirmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan dilində və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək, əsaslandırmaq, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak etmək;

- müxtəlif üsullarla öz bilik və səriştələrini başqalarına ötürə bilmək;
- istənilən şəraitdə etik davranış qaydalarına uyğun şəkildə fəaliyyət göstərmək, şəxsi davranışlarının etik aspekt və imkanlarını, məhdudiyyətlərini və sosial rolunu anlamaq;
- davamlı öyrənmə və peşəkar inkişafı ilə bağlı özünün və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirmək, həmçinin müstəqil öyrənmə üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək;
- qrafik əsərin sənətsünaşlıq və texniki aspektlərini izah və şifahi şəkildə təqdim etmək;
- yaradıcılıq prosesini sənədləşdirə bilmək;
- qrafika sahəsində fəaliyyətin yüksək keyfiyyətli nəticələrinə nail olmaq üçün yaradıcı kollektivdə həmmüəlliflərlə birgə bədii ideyanı həyata keçirə bilmək
- Azərbaycan və dünya qrafika əsərlərinin bərpası sənətinin tarixi inkişaf mərhələlərini, əsas üslub cərəyanlarını və tanınmış sənətkarların işlərini nəzərə alaraq öz yaradıcılığında tətbiq etmək;
- müxtəlif dövrlərin estetik xüsusiyyətlərini çağdaş tələblərlə uyğunlaşdırmağı bacarmaq.

Qeyd: *ixtisasın xüsusiyyətindən asılı olaraq ümumi səriştələrə əlavələr edilə bilər.*

2.2. Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı **peşə səriştələrinə yiyələnəlməlidir:**

Animasiya rəssamı ixtisaslaşması üzrə:

- qrafik animasiyanın texniki əsasları və vizual ifadə metodlarından istifadə edərək bədii ideyaları vizual formada həyata keçirmək;
- ideyadan irəli gələrək animasiya əsərinin nəticəyə qədər mərhələlərini planlaşdırmaq;
- əsas vizual konsepsiyayı, personaj dizaynını və stilistikanı formalaşdırmaq;
- storyboard və animatik vasitə ilə vizual ardıcılıq yaratmaq;
- yaradıcılıq və texniki baxımdan əsaslandırılmış konseptlər təqdim edə bilmək;
- animasiya rejissoru bacarıqlarına malik olmaq;
- prodakşn mərhələlərini bilmək, layihələrin hazırlanmasında bu mərhələlərdən istifadə etməyi bacarmaq ;
- animasiya əsərinin vizual həllində ümumi konsepsiyayı hazırlamaq, personaj və tipajlar yaratmaq, fon dizaynı qurmaq, həm 2D, həm də 3D texnikasında (müasir rəqəmsal texnologiyalar əsasında) real hərəkətlər modelini işləmək, modelləşdirmə, teksturalaşdırma, işıqlandırma, render proseslərini və s. icra etmək;
- obrazlı ifadə potensialını "vizual ədəbiyyat", "hərəkətli rəsm", "şəkilli teatr", "səs" və "rəngli musiqi" kimi elementlərin vəhdəti əsasında qura bilmək və bu əlaqəni təmin edə bilmək.

Dəzgah qrafikası ixtisaslaşması üzrə:

- Azərbaycan və dünya qrafikasının əsas inkişaf mərhələlərini, üslub cərəyanlarını və texniki xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq klassik və çağdaş qrafik üslubları yaradıcı prosesdə estetik baxımdan mənimsəmək və tətbiq etmək;
- qrafika sahəsində aparıcı rəssamların işlərini təhlil edə bilmək;
- vizual konsepsiyayı (qrafik ideyanı) eskizdən yekun nəticəyə qədər planlaşdırmaq,
- texniki və texnoloji prosesləri ardıcılıqla tətbiq etmək;
- çap üsulları, materialların xüsusiyyətləri və emalatxana şəraitində texniki nəzarət prinsiplərini nəzərə alaraq klassik və müasir texnologiyalarla sərbəst işləmək;
- tapşırıqə müvafiq material və aletlər seçmək və tətbiq etməyi bacarmaq;

- müxtəlif texnoloji üsullardan (linoqravüra, ksiloqravüra, ofort, rəngli ofort, rəngli estamp, litoqrafiya və digər dəzgah qrafikası texnologiyaları) istifadə etməklə orijinal qrafik əsərlər yaratmaq;
- müxtəlif çap üsullarının bədii və texniki imkanlarını tətbiq etmək;
- müxtəlif növ janrlar haqqında biliklərindən istifadə edərək orijinal əsər yarada bilmək;
- işıq-kölgə münasibətləri və ağ-qara rənglərdən istifadə etməklə əsər yarada bilmək;
- kompozisiyada forma, rəng və faktura vasitələrindən yaradıcı şəkildə istifadə edərək fərdi üslubunu inkişaf etdirmək;
- müasir bədii dilə uyğun vizual ifadə formalaşdırmaq;
- qrafikada rəsmi əhəmiyyətini nəzərə alaraq naturadan işləmək bacarığını inkişaf etdirmək.

Kitab tərtibatı və illüstrasiyası ixtisaslaşması üzrə:

- müxtəlif texnikaların funksional və estetik imkanlarını təhlil edərək onların kitab tərtibatı üçün uyğunluğunu müəyyənləşdirə bilmək;
- kitabın formatını, vizual strukturu və koloristik tonunu təyin etmək, konkret layihəyə uyğun olaraq rəngli və ya ağ-qara dizayn seçimini əsaslandırma bilmək;
- mövzuya uyğun kitab tərtibatının yaradıcı və texniki aspektlərini planlaşdırmaq və vizual ardıcılıqla əlaqələndirmək;
- kitabın mövzusunə və məqsədli auditoriyasına uyğun konsepsiyalar qurmaq;
- eskiz və kompozisiya həlləri hazırlayaraq kitabın bədii strukturunu formalaşdırmaq;
- illüstrasiya ilə mətnin qarşılıqlı əlaqəsini nəzərə alaraq nəşrə hazırlıq mərhələlərini ardıcıl şəkildə planlaşdırmaq və icranın bütün mərhələlərinə nəzarət etmək;
- rəssam-illüstrator kimi redaktor, dizayner və digər işçi heyətlə əməkdaşlıq edərək kitabın vizual tərtibatının peşəkar şəkildə yerinə yetirilməsini təmin etmək;
- rəqəmsal illüstrasiya proqramları (Adobe Illustrator, Photoshop, Procreate və s.) və səhifə tərtibatı platformaları (InDesign, Affinity Publisher və s.) vasitəsilə çap və rəqəmsal formatlar üçün uyğun kitab dizaynları hazırlamaq;
- interaktiv elementlər, hərəkətli illüstrasiyalar və elektron kitab texnologiyalarından istifadə edərək çağdaş oxu mühitinə uyğun vizual məhsullar təqdim etmək.

Qrafika əsərlərinin bərpası ixtisaslaşması üzrə:

- qrafika əsərlərinin quruluşunu və texnikasını analiz etmək və qiymətləndirmək;
- müxtəlif dövrlərə və üslublara aid əsərlərin texniki xüsusiyyətlərini müəyyən etmək;
- material və texnologiyaların spesifikliyini təhlil edə bilmək;
- əsərlərin bərpa və konservasiya prinsiplərini izah edə bilmək;
- bərpa və konservasiyanın nəzəri əsaslarını və əsas məqsədlərini izah edə bilmək;
- bərpa prosesində istifadə olunan material və metodların funksiyasını anlamaq və onların seçimini əsaslandırmaq;
- rəngkarlıq əsərlərində zədələnmələri və deformasiyaları müəyyən edə bilmək;
- fiziki, kimyəvi və bioloji zədələnmələrin növlərini ayırd edə bilmək;
- əsərin ilkin vəziyyətini qiymətləndirmə bacarığı nümayiş etdirmək;
- əsərin bərpası üçün uyğun texnologiya və metodları seçmə və tətbiq edə bilmək;
- bərpa prosesinin hesabatını hazırlamaq və təqdim etmək;
- qatların təmizlənməsi, çatların bərkidilməsi, boyaların stabilləşdirilməsi və digər texniki bərpa üsullarını həyata keçirə bilmək;
- bərpa prosesində əsərə müdaxilənin məhdudluğu prinsiplərinə əməl etməyi bacarmaq;

- bərpa sahəsində baş verən yenilikləri izləmək, yeni texnoloji metodları mənimsəmək, daimi peşəkar inkişafı təmin etmək;

Poster qrafikası ixtisaslaşması üzrə:

- poster qrafikasının əsas funksiyası olan informativ və estetik ünsiyyəti nəzərə alaraq ideyanı vizual və mətn elementi vasitəsilə ifadə edə bilmək;
- auditoriyaya təsir göstərən effektiv konsepsiyalar qurmaq;
- mesajı qısa və təsirli formada ötürməyi bacarmaq;
- rəqəmsal və analog texnologiyalar, müasir çap prosesi və posterin istehsal mərhələlərini bilmək;
- format, rezolusiya, rəng, model və texniki uyğunluqları nəzərə alaraq posteri çap və multimedia təqdimatları üçün hazırlamaq;
- poster qrafikasında kompozisiya, tipografika, ikonoqrafiya və vizual iyerarxiya prinsiplərini tətbiq edərək funksional və estetik baxımdan balanslaşdırılmış plakatlar hazırlaya bilmək;
- vizual elementlər arasında ritm, vurğu və kontrast yaratmaq;
- mesajın oxunaqlı və yadda qalan olmasını təmin etmək;
- sosial çağırışlara cavab verən, auditoriya ilə effektiv vizual əlaqə yaradan afişa və kampaniya materialları hazırlaya bilmək.

3. Təhsil proqramının strukturu

3.1. Təhsil proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ali elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisaslaşmaların adları	Verilən dərəcə	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
<ul style="list-style-type: none">○ Animasiya rəssamı○ Dəzgah qrafikası○ Kitab tərtibatı və illüstrasiyası○ Qrafika əsərlərinin bərpası○ Poster qrafikası	Magistr ali elmi-ixtisas	1.5 il	90

3.2. Təhsil proqramı ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə 90 (1,5 il) AKTS kreditindən ibarət olmalıdır. Hər semestrde 5 fəndən çox olmamaq şərti ilə 30 kredit nəzərdə tutulmuşdur. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Sıra sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
1	Akademik yazı və etika <i>Bu fənnin məqsədi akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını öyrətmək, magistrantların elmi məqalə, dissertasiya, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmaq, konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikasını bacarıqlarını inkişaf etdirməkdir. Fənn təhsilalanlara akademik üslub,</i>	6

	<i>mənbələrdən düzgün istifadə, istinad qaydaları və etik normalar haqqında bilik və səriştələr verəcəkdir.</i>	
2	Layihələrin idarə olunması <i>Bu fənn çərçivəsində layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətləri, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələri və digər məsələləri ətraflı izah olunur, eləcə də layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzularda biliklər aşılır. Bununla yanaşı, sözügedən fənn layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlıdır. Burada dəyişikliklər fonunda layihələrin idarə edilməsi, risklərin düzgün qiymətləndirilməsi, "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. mövzular əhatə olunmalıdır.</i>	6
3	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər¹ <i>İxtisaslaşmadan asılı olaraq buraya daxil edilən fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında öz əksini tapır.</i>	72
...	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər² <i>Müvafiq fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada ixtisaslaşmadan asılı olaraq müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında əksini tapır.</i>	
Təcrübə		
...	Elmi-pedaqoji təcrübə	6
CƏMI		90

4. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 4.1. Bu təhsil proqramı üzrə məzunlar təhsil və ya fəaliyyət sahəsi ilə bağlı əsas anlayışlar, nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında sistemli, ümumi təsəvvürə və geniş biliyə malik olmalı, konkret (ixtisaslaşmış) təhsil və ya fəaliyyət sahəsində dərin biliklərə yiyələnmişdirlər.
- 4.2. İxtisaslaşmanın təhsil proqramının hər bir fənn üzrə təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.

¹ Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidiyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir və müvafiq ixtisaslaşma üzrə qəbul olan təhsilalan üçün məcburi xarakter daşıyır. Bu bölmədə minimum 4 fənn olmalıdır.

² Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidiyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Sözügedən fənlər müəyyən edilən zaman əmək bazarının təklifləri də nəzərə alınır və bu məqsədlə ali təhsil müəssisələri və əmək bazarı nümayəndələrindən ibarət işçi qrupunun yaradılması tövsiyə olunur. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər təhsilalanlar üçün seçmə xarakter daşımali, eləcə də təhsilalanların xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır. Bu bölmədə minimum 3 fənn olmalıdır.

- 4.3. İxtisaslaşma üzrə proqramın təlim nəticələri Əlavə 1-də müəyyən olunur. Fənlər üzrə təlim nəticələri isə hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təhsil proqramının təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.
- 4.4. Təhsil proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən elmi və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

5. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsi tədris, təlim və qiymətləndirmə fəaliyyətlərinin yüksək səviyyədə təşkil olunması üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təchiz edilmiş müasir auditoriyalara malik olmalı, tələbələrə lokal şəbəkə və internetə, elektron kitabxanalara və onlayn arxiv resurslarına fasiləsiz çıxış imkanı yaratmalıdır. Eyni zamanda, tələbələrin ixtisaslaşma üzrə dərin biliklərə yiyələnməsi və elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasını dəstəkləmək məqsədilə müasir elmi jurnallar, elmi məlumat bazalarına və virtual laboratoriya mühitlərinə, akademik etik mühitə inteqrasiya üçün antiplagiat sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir. Ayrı-ayrı ixtisaslaşmalar üzrə aşağıdakı infrastruktur tələbləri nəzərə alınmalıdır:

Animasiya rəssamı ixtisaslaşması üzrə:

Forma və praktika üzrə məşq otaqları; kompozisiya və eskizlər iş otaqları; proqram təminatı və bulud resurslarına çıxışı olan studiyalar; işıqlandırma qurğuları, kameralar və ştativlər olan stop-motion animasiya studiyaları; rəsm, heykəltəraşlıq və rəngkarlığın əsaslarını öyrənmək üçün ənənəvi sənət emalatxanaları; animasiya işlərinə baxmaq və təhlil etmək üçün video otaqlar; 3D render və mürəkkəb animasiya ilə işləmək üçün yüksək performanslı video kartları (NVIDIA RTX seriyası və ya oxşar); kifayət qədər RAM (32 GB+) və SSD diskləri olan güclü kompüterlər; Wacom Cintiq və ya rəqəmsal rəsm və animasiya üçün analogi, təzyiqli həssaslığı və əyilmə bucağını dəstəkləyən qrafik planşetlər və monitorlar; hərəkət ələkeçirmə sistemləri üzrə ixtisaslaşdırılmış avadanlıq (universitetlərdə immersiv animasiya yaratmaq üçün Ringling College VR qulaqlıqları (Oculus Rift, HTC Vive) və s. istifadə olunur); 3D animasiya üçün Autodesk Maya, Blender və s.; 2D animasiya üçün Adobe Animate, Toon Boom Harmony, Rough Animator və s.; şəkillərin işlənməsi üçün Adobe Photoshop, Konsept və s.; sənəti və hekayə lövhələri üçün Illustrator və s.; render proqramları V-Ray, ArnoldAf və s.; fizika simulyasiyası üçün plaginlər (su, parçalar üçün) təmin edilməlidir.

Dəzgah qrafikası ixtisaslaşması üzrə:

Sink, bitum, lak (verniki), şabər, iynə və s. materiallarla işləməyə uyğunlaşdırılmış ixtisaslaşdırılmış emalatxanalar; forma və praktika üzrə məşq otaqları; ofortun, ksiloqrafiyanın, linoqrafiyanın, litoqrafiyanın işlənməsində iştirak edən mis, sink, turşu, peç, aşılama şkafları, akvatinta şkafları, laklar, dəzgahlar, daşlar, ksiloqrafiya üçün taxta lövhə, linoleum, alətlər, ştixellər; kompozisiya və material üzrə iş otaqları; eskiz hazırlığı və kompozisiya üçün qrafik proqram təminatları; molbert; planşet; palitra masası; podiyum (poza nümayişçilərinin durduğu yer üçün lazım olan səth); reflektorlar; rəngli müxtəlif növ parçalar (naxışlı, güllü, zolaqlı və s.); dərs prosesində naturada istifadə olunan geyimlər, əşyalar, gips detallar (həndəsi fiqurlar və heykəllər (gips baş, qulaq, burun, göz, qol, ayaq və s. kimi heykəllər), əşyalar (saxsı qablar, məişət əşyaları və s.) plastik və süni meyvə, qurudulmuş heyvan maketləri və s.; qrafika çap dəzgahı; hava sorucu texnologiya ilə təmin olunmuş çap prosesi üçün emalatxanalar; çap prosesi üçün vannalar; çap prosesində lazım olan tipografik rənglər, rolilər, keçələr və şpaterlər; anatomiya (təcrübi) dərslərində istifadə olunan skelet və detalları ilə təmin olunmalıdır.

Kitab tərtibatı və illüstrasiyası ixtisaslaşması üzrə:

Molbert; planşet; palitra masası; kitab tərtibatı və illüstrasiyası ixtisaslaşmasında istifadə olunan kor planşet və kompüter; podiyum (poza nümayişçilərinin durduğu yer üçün lazım olan səth); reflektorlar; rəngli müxtəlif növ parçalar (naxışlı, güllü, zolaqlı və s.); dərs prosesində naturada istifadə olunan geyimlər, əşyalar, gips detallar (həndəsi fiqurlar və heykəllər (gips baş, qulaq, burun, göz, qol, ayaq və s. kimi heykəllər), əşyalar (saxsı qablar, məişət əşyaları və s.) plastik və süni meyvə, qurudulmuş heyvan maketləri və s.; qrafika çap dəzgahı; hava sorucu texnologiya ilə təmin olunmuş çap prosesi üçün emalatxanalar; kitab maketləri; çap prosesi üçün vannalar; müxtəlif növ printerlər; çap prosesində lazım olan tipografik rənglər, rolilər, keçələr və şpaterlər; anatomiya (təcrübi) dərində istifadə olunan skelet və detalları təmin edilməlidir.

Qrafika əsərlərinin bərpası ixtisaslaşması üzrə:

Spot və sofitlərlə təchiz olunmuş (150 luks gücündə) bərpa laboratoriyası; rentgen aparatı; spektral analiz aparatı; ultraabəövşəyi və ultraqırmızı şüa aparatı; skalper (neştər); nəqqaş, çəkcik, kəlbətin və s. alətlər; kimyəvi maddələrin saxlanması üçün xüsusi soyuducu; dezinfeksiya üçün xüsusi avadanlıq; sulu, yağlı, temprə-akril və s. boyalar; müxtəlif ölçülü fırçalar; 2x3 m ölçülü mermər masa; binokulyar və elektron mikroskop; saxlama üçün xüsusi metal dolablar; heyvan mənşəli yapışqanlar (heyvan sümüyü, balıq mənşəli); kraft və düyü kağızı, mikolent kağız; xüsusi zərrəbinlər (lupa); papiros, kətan, pambıq və s. bitki və təbii mənşəli kağızlar, yağlı kağız (kalka) təmin edilməlidir.

Poster qrafikası ixtisaslaşması üzrə:

Printerlər; planşet və kompüter; molbert; palitra masası; podium; emalatxanalar; müxtəlif ölçülü fırçalar; boya və yapışqanlar; müvafiq proqram təminatları ilə təchiz edilmiş kompüter otaqları və s. təmin edilməlidir.

- 5.2. Ali təhsil müəssisələrinin tədrisə cəlb olunan akademik heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Elmi dərəcəsi olmayan, lakin müvafiq sahədə ən az 5 il iş təcrübəsi olan mütəxəssislər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, elmi ada və ya elmi dərəcəyə sahib olan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Karyera imkanları və ömürboyu təhsil

- 6.1. **Animasiya rəssamı** ixtisaslaşması üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində olan fondlarda; animasiya studiyalarında, kino və televiziya şirkətlərində 2D/3D animator, personaj rəssamı, fon rəssamı, kompoyzer (animasiyanı effektlərlə, işıqla qarışdırır); oyun sənayesi üzrə şirkət, qurum və təşkilatlarda xarakter animasiyası, kəsilmis səhnələr, VR/AR layihələri üzrə; reklam və media sənayesində bannerlər və promo videoların hərəkət (sosial şəbəkələr, TV üçün dinamik qrafika) dizayneri; korporativ animasiya mütəxəssisi (maarifləndirici videolar, təqdimatlar) və s.; incəsənət məktəbləri, orta və ali təhsil müəssisələrində pedaqoq; muzeylərdə rəssam, layihə rəhbəri, kurator, bədii rəhbər işləyə bilər. **Dəzgah qrafikası** ixtisaslaşması üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində olan fondlarda; qrafika sahəsini təmzilməyən mədəniyyət və yaradıcı qurumlarda ekspert; dövlət və özəl sifarişlər əsasında qrafik əsərlərinin müəllifi; muzeylərdə və sərgi salonlarında ekspozisiya üzrə kurator; çap evləri və nəşriyyatlarda; müstəqil rəssam; repetitor; incəsənət məktəbləri, orta və ali təhsil müəssisələrində pedaqoq; qalereya, sərgi və muzeylərdə rəssam, layihə rəhbəri, kurator, bədii rəhbər işləyə bilər.

Kitab tərtibatı və illüstrasiyası ixtisaslaşması üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində olan fondlarda; qrafika sahəsini təmsiləyən mədəniyyət və yaradıcı qurumlarda ekspert; dövlət və özəl sifarişlər əsasında qrafik əsərlərinin müəllifi; muzeylərdə və sərgi salonlarında ekspozisiya üzrə kurator; çap evləri və nəşriyyatlarda; müstəqil rəssam; repetitor; incəsənət məktəbləri, orta və ali təhsil müəssisələrində pedaqoq; qalereya, sərgi və muzeylərdə rəssam, layihə rəhbəri, kurator, bədii rəhbər işləyə bilər.

Qrafik əsərlərin bərpası ixtisaslaşması üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis yerli və beynəlxalq Gömrük təşkilatlarına ekspert; qrafika sahəsini təmsiləyən mədəniyyət və yaradıcı qurumlarda ekspert; dövlət və özəl sifarişlər əsasında qrafik əsərlərinin müəllifi; muzeylərdə və sərgi salonlarında ekspozisiya üzrə kurator; Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində olan fondlarda, muzey və qalereyalarda bərpaçı; müstəqil rəssam; repetitor; incəsənət məktəbləri, orta və ali təhsil müəssisələrində pedaqoq; qalereya, sərgi və muzeylərdə rəssam, layihə rəhbəri, kurator, bədii rəhbər işləyə bilər.

Poster qrafikası ixtisaslaşması üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində olan fondlarda; qrafika sahəsini təmsiləyən mədəniyyət və yaradıcı qurumlarda ekspert; dövlət və özəl sifarişlər əsasında qrafik əsərlərinin müəllifi; muzeylərdə və sərgi salonlarında ekspozisiya üzrə kurator; reklam agentlikləri, nəşriyyatlar, kinostudiyalar və teatrlarda layihə rəhbəri, kurator, bədii rəhbər, tədbir təşkil edən qurum, muzey və təşkilatlarda; bədii studiyalarda rəssam; müstəqil rəssam; repetitor; incəsənət məktəbləri, orta və ali təhsil müəssisələrində pedaqoq işləyə bilər.

- 6.2. Ali təhsil müəssisəsi təhsil proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb-səhifələrində yerləşdirməlidir.
- 6.3. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömür boyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyəti üzrə təlim nəticələri

Animasiya rəssamı ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Qrafik animasiyanın texniki əsasları və vizual ifadə metodlarından istifadə edərək bədii ideyaları vizual formada həyata keçirəcək. İdeyadan irəli gələrək Animasiya əsərini nəticəyə qədər mərhələlərini planlaşdıracaq, əsas vizual konsepsiyayı, personaj dizaynını və stilistikanı formalaşdırmağı bacaracaq. Storyboard və animatik vasitəsilə vizual ardıcılıq yaradacaq, yaradıcılıq və texniki baxımdan əsaslandırılmış konseptlər təqdim etməyi bacaracaq. Animasiya rejissoru bacarıqlarına malik olacaq. Prodakşın mərhələlərini biləcək.
PTN 2. Animasiya əsərinin vizual həllində ümumi konsepsiyayı hazırlamağı, personaj və tipajlar yaratmağı, fon dizaynı qurmağı, həm 2D, həm də 3D texnikasında (müasir rəqəmsal texnologiyalar əsasında) real hərəkətlər modelini işləməyi, modelləşdirmə, teksturalaşdırma, işıqlandırma, render proseslərini və s. icra etməyi bacaracaq.
PTN 3. Dünya və Azərbaycan animasiyasının əsas mərhələlərini və üslub cərəyanlarını biləcək, onların estetik və texniki xüsusiyyətlərini bilərək, fərdi vizual dil formalaşdıracaq və klassik üslub ənənələrini çağdaş yanaşmalarla sintez etməyi bacaracaq. Qrafik əsərin sənətsünaşlıq və texniki aspektlərini izah etməyi, şifahi şəkildə təqdim etməyi və yaradıcılıq prosesini sənədləşdirməyi bacaracaq.
PTN 4. Obrazlı ifadə potensialını "vizual ədəbiyyat", "hərəkətli rəsm", "şəkilli teatr", "səs" və "rəngli musiqi" kimi elementlərin vəhdəti əsasında qurmağı və bu əlaqəni təmin etməyi bacaracaq.
PTN 5. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Animasiya qrafikası sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.
PTN 6. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq. Yaradıcılıq prosesini sənədləşdirməyi bacaracaq.
PTN 7. Qrafika sahəsində fəaliyyətin yüksək keyfiyyətli nəticələrinə nail olmaq üçün yaradıcı kollektivdə həmmüəlliflərlə birgə bədii ideyanı həyata keçirməyi bacaracaq.
PTN 8. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirməyi bacaracaq. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master" in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.

Dəzğah qrafikası ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Azərbaycan və dünya qrafikasının əsas inkişaf mərhələlərini, üslub cərəyanlarını və texniki xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq klassik və çağdaş qrafik üslubları yaradıcı prosesdə estetik baxımdan mənimsəyəcək və tətbiq etməyi bacaracaq. Qrafik əsərin sənətsünaslıq və texniki aspektlərini izah etməyi, şifahi şəkildə təqdim etməyi və yaradıcılıq prosesini sənədləşdirməyi bacaracaq. Qrafika sahəsində aparıcı rəssamların işlərini təhlil edə biləcək.

PTN 2. Vizual konsepsiyayı (qrafik ideyanı) eskizdən yekun nəticəyə qədər planlaşdıracaq, texniki və texnoloji prosesləri ardıcılıqla tətbiq etməyi bacaracaq. Çap üsulları, materialların xüsusiyyətləri və emalatxana şəraitində texniki nəzarət prinsiplərini nəzərə alaraq klassik və müasir texnologiyalarla sərbəst işləməyi bacaracaq.

PTN 3. Tapşırığa müvafiq material və alətlər seçməyi bacaracaq. Müxtəlif texnoloji üsullardan (linoqravüra, ksiloqravüra, ofort, rəngli ofort, rəngli estamp, litoqrafiya və digər dəzğah qrafikası texnologiyaları) istifadə etməklə orijinal qrafik əsərlər yaradacaq. Müxtəlif çap üsullarının bədii və texniki imkanlarını tətbiq etməyi bacaracaq. Müxtəlif növ janrlar haqqında biliklərindən istifadə edərək orijinal əsər yaratmağı bacaracaq. İşıq-kölgə münasibətləri və ağ-qara rənglərdən istifadə etməklə əsər yaratmağı bacaracaq.

PTN 4. Kompozisiyada forma, rəng və faktura vasitələrindən yaradıcı şəkildə istifadə edərək fərdi üslubunu inkişaf etdirəcək və müasir bədii dilə uyğun vizual ifadə formalaşdırmağı bacaracaq. Dəzğah rəngkarlığı ilə heykəltəraşlıq kompozisiyasının fərqi bilərək mövzunun, süjetin obrazlı plastik həllini verə biləcək. Qrafikada rəsmi əhəmiyyətini nəzərə alaraq naturadan işləmək bacarığını inkişaf etdirməyi bacaracaq.

PTN 5. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Dəzğah qrafikası sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 6. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.

PTN 7. Dəzğah qrafikası sahəsində fəaliyyətin yüksək keyfiyyətli nəticələrinə nail olmaq üçün yaradıcı kollektivdə həmmüəlliflərlə birgə bədii ideyanı həyata keçirməyi bacaracaq.

PTN 8. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirməyi bacaracaq. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master" in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.

Kitab tərtibatı və illüstrasiyası ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Müxtəlif texnikaların funksional və estetik imkanlarını təhlil edərək, onların kitab tərtibatı üçün uyğunluğunu müəyyənləşdirməyi bacaracaq. Kitabın formatını, vizual strukturu və koloristik tonunu təyin edəcək, konkret layihəyə uyğun olaraq rəngli və ya ağ-qara dizayn seçimini əsaslandırmağı bacaracaq.

PTN 2. Mövzuya uyğun kitab tərtibatının yaradıcı və texniki aspektlərini planlaşdırmağı və vizual ardıcılıqla əlaqələndirməyi bacaracaq. Kitabın mövzusunə və məqsədli auditoriyasına uyğun konsepsiyalar qurmağı, eskiz və kompozisiya həlləri hazırlayaraq kitabın bədii strukturunu formalaşdırmağı bacaracaq. İllüstrasiya ilə mətnin qarşılıqlı əlaqəsini nəzərə alacaq, nəşrə hazırlıq mərhələlərini ardıcıl şəkildə planlaşdıracaq və icranın bütün mərhələlərinə nəzarət etməyi bacaracaq. Kitabın vizual tərtibatının peşəkar şəkildə yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün dizayner və digər işçi heyətlə əməkdaşlıq etməyi bacaracaq.

PTN 3. Rəqəmsal illüstrasiya proqramları (Adobe Illustrator, Photoshop, Procreate və s.) və səhifə tərtibatı platformaları (InDesign, Affinity Publisher və s.) vasitəsilə çap və rəqəmsal formatlar üçün uyğun kitab dizaynları hazırlayacaq. İnteraktiv elementlər, hərəkətli illüstrasiyalar və elektron kitab texnologiyalarından istifadə edərək çağdaş oxu mühitinə uyğun vizual məhsullar təqdim etməyi bacaracaq.

PTN 4. Azərbaycan və dünya kitab tərtibatı və illüstrasiya sənətinin tarixi inkişaf mərhələlərini, əsas üslub cərəyanlarını və tanınmış sənətkarların işlərini nəzərə alaraq, öz yaradıcılığında tətbiq edəcək, müxtəlif dövrlərin estetik xüsusiyyətlərini çağdaş tələblərlə uyğunlaşdırmağı bacaracaq. Qrafik əsərin sənətsünaslıq və texniki aspektlərini izah etməyi, şifahi şəkildə təqdim etməyi və yaradıcılıq prosesini sənədləşdirməyi bacaracaq.

PTN 5. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Qrafika sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 6. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.

PTN 7. Kitab tərtibatı və illüstrasiyası sahəsində fəaliyyətin yüksək keyfiyyətli nəticələrinə nail olmaq üçün yaradıcı kollektivdə həmmüəlliflərlə birgə bədii ideyanı həyata keçirməyi bacaracaq.

PTN 8. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirməyi bacaracaq. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.

Qrafika əsərlərinin bərpası ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Qrafika əsərlərinin quruluşunu və texnikasını analiz edə biləcək. Müxtəlif dövrlərə və üslublara aid əsərlərin texniki xüsusiyyətlərini müəyyən etməyi bacaracaq. Material və texnologiyaların spesifikliyini təhlil etməyi bacaracaq.
PTN 2. Əsərlərin bərpa və konservasiya prinsiplərini izah edə biləcək. Bərpa və konservasiyanın nəzəri əsaslarını və əsas məqsədlərini izah etməyi bacaracaq.
PTN 3. Bərpa prosesində istifadə olunan material və metodların funksiyasını anlayacaq. Rəngkarlıq əsərlərində zədələnmələri və deformasiyaları müəyyən edə biləcək. Fiziki, kimyəvi və bioloji zədələnmələrin növlərini ayırd etməyi bacaracaq.
PTN 4. Əsərin ilkin vəziyyətini qiymətləndirmə bacarığı nümayiş etdirməyi bacaracaq. Əsərin bərpası üçün uyğun texnologiya və metodları seçə və tətbiq edə biləcək. Bərpa prosesinin hesabatını hazırlamağı bacaracaq.
PTN 5. Qatların təmizlənməsi, çatların bərkidilməsi, boyaların stabilləşdirilməsi və digər texniki bərpa üsullarını həyata keçirməyi bacaracaq. Bərpa prosesində əsərə müdaxilənin məhdudluğu prinsiplərinə əməl etməyi bacaracaq.
PTN 6. Bərpa sahəsində baş verən yenilikləri izləməyi, yeni texnologiya metodlarını mənimsəməyi, daimi peşəkar inkişafı təmin etməyi bacaracaq.
PTN 7. Azərbaycan və dünya qrafika əsərlərinin bərpası sənətinin tarixi inkişaf mərhələlərini, əsas üslub cərəyanlarını və tanınmış sənətkarların işlərini nəzərə alaraq öz yaradıcılığında tətbiq etməyi, müxtəlif dövrlərin estetik xüsusiyyətlərini çağdaş tələblərlə uyğunlaşdırmağı bacaracaq. Qrafik əsərin sənətsünaslıq və texniki aspektlərini izah etməyi, şifahi şəkildə təqdim etməyi və yaradıcılıq prosesini sənədləşdirməyi bacarır.
PTN 8. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Qrafika sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.
PTN 9. Akademik yazı, danışq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.
PTN 10. Qrafika əsərlərinin bərpası sahəsində fəaliyyətin yüksək keyfiyyətli nəticələrinə nail olmaq üçün yaradıcı kollektivdə həmmüəlliflərlə birgə bədii ideyanı həyata keçirməyi bacaracaq.
PTN 11. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirməyi bacaracaq. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.

Poster qrafikası ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Poster qrafikasının əsas funksiyası olan informativ və estetik ünsiyyəti nəzərə alaraq ideyanı vizual və mətn elementi vasitəsilə ifadə edəcək. Auditoriyaya təsir göstərən effektiv konsepsiyalar qurmağı, mesajı qısa və təsirli formada ötürməyi bacaracaq.

<p>PTN 2. Rəqəmsal və analoq texnologiyalar, müasir çap prosesi və posterin istehsal mərhələlərini biləcək. Format, rezolusiya, rəng, model və texniki uyğunluqları nəzərə alaraq posteri çap və multimedia təqdimatları üçün hazırlamağı bacaracaq.</p>
<p>PTN 3. Poster qrafikasında kompozisiya, tipografika, ikonoqrafiya və vizual iyerarxiya prinsiplərini tətbiq edərək funksional və estetik baxımdan balanslaşdırılmış plakatlar hazırlayacaq. Vizual elementlər arasında ritm, vurğu və kontrast yaradacaq, mesajın oxunaqlı və yadda qalan olmasını təmin etməyi bacaracaq. Sosial çağırışlara cavab verən, auditoriya ilə effektiv vizual əlaqə yaradan afişa və kampaniya materialları hazırlamağı bacaracaq.</p>
<p>PTN 4. Azərbaycan və dünya poster sənətinin tarixi inkişaf mərhələlərini, əsas üslub cərəyanlarını biləcək və bu bilikləri öz yaradıcılığında tətbiq etməyi, müxtəlif dövrlərin estetik xüsusiyyətlərini çağdaş tələblərlə uyğunlaşdırmağı bacaracaq. Qrafik əsərin sənətşünaslıq və texniki aspektlərini izah etməyi, şifahi şəkildə təqdim etməyi və yaradıcılıq prosesini sənədləşdirməyi bacaracaq.</p>
<p>PTN 5. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Qrafika sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji tədris prosesini aparmağı bacaracaq.</p>
<p>PTN 6. Akademik yazı, danışıq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.</p>
<p>PTN 7. Poster qrafikası sahəsində fəaliyyətin yüksək keyfiyyətli nəticələrinə nail olmaq üçün yaradıcı kollektivdə həmmüəlliflərlə birgə bədii ideyanı həyata keçirməyi bacaracaq.</p>
<p>PTN 8. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirməyi bacaracaq. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.</p>

"Akademik yazı və etika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

<p>FTN 1. Akademik yazının məqsədi, strukturu və üslub xüsusiyyətlərini anlayaraq elmi esse, dissertasiya, məqalə və digər akademik sənədləri məntiqi və peşəkar şəkildə yazmağı biləcək.</p>
<p>FTN 2. Fərqli akademik janrlarda (məqalə, dissertasiya, tezis, referat və s.) yazı tələblərinə uyğun kontent hazırlamağı və ideyaları ardıcıl və əsaslandırılmış formada ifadə etməyi bacaracaq.</p>
<p>FTN 3. Mənbələrlə işləmə bacarığına yiyələnərək akademik yazılarda müxtəlif istinad sistemlərindən (APA, MLA, IEEE və s.) düzgün istifadə etməyi və plagiatdan yayınmağı bacaracaq.</p>
<p>FTN 4. Elmi diskussiyalar, seminarlar, simpozium və konfranslarda çıxış etmək üçün akademik danışıq üslubunu mənimsəməklə fikirlərini peşəkar şəkildə təqdim etməyi bacaracaq.</p>

FTN 5. Elmi fəaliyyət zamanı müəlliflik hüquqları, nəşr etikası və akademik dürüstlük prinsiplərini mənimsəyəcək və elmi araşdırmalarda bu prinsiplərə riayət edəcək.

FTN 6. Elmi tədqiqat və yazı prosesində qarşıya çıxan etik dilemmaları və düzgün davranış modellərini analiz edəcək və elmi mühitdə etik qərarlar verməyi bacaracaq.

“Layihələrin idarə olunması” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Layihənin məqsədlərini, mərhələlərini, resurslarını və maraqlı tərəfləri müəyyən etməklə layihənin planlaşdırılması və əsas idarəetmə elementlərini tətbiq etmə bacaracaq.

FTN 2. Layihələrdə effektiv komanda qurmaq, rolları bölüşdürmək və layihə menecerinin funksiyalarını yerinə yetirmək üçün liderlik və kommunikasiya bacarıqları nümayiş etdirəcək.

FTN 3. Layihənin vaxt cədvəllərini, büdcəsini, təchizat zəncirini və resurslarını idarə edərək layihənin icrasını planlı şəkildə həyata keçirə biləcək.

FTN 4. Risklərin proaktiv qiymətləndirilməsi, risk cavab planlarının hazırlanması və dəyişikliklərin idarə olunması üzrə biliklərə əsaslanaraq layihə davamlılığını təmin edə biləcək.

FTN 5. “Agile” (çevik) yanaşmaları, o cümlədən Scrum metodologiyasını mənimsəyərək “Məhsul sahibi” və “Scrum Master” rollarını və onların funksiyalarını layihə idarəetməsində tətbiq edə biləcək.

FTN 6. Layihə hesabatları, status yeniləmələri və maraqlı tərəflərlə peşəkar ünsiyyət vasitəsilə layihə fəaliyyətləri üzrə hesabatlılığı və şəffaflığı təmin edəcək.

“Elmi-pedaqoji təcrübə” üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. İxtisasa aid akademik fənlərin proqramlarının hazırlanması, dərslərin tərtib edilməsi, mühazirə və praktiki məşğələlərin təşkili, təlim materiallarının seçilməsi və hazırlanması üzrə bacarıqlar qazanacaq.

FTN 2. Tədris prosesinin planlaşdırılması, auditoriya ilə işləmək, təlim strategiyalarının seçilməsi, tələbələrin fəallığını artırmaq üçün müasir təlim metodlarından istifadə etmə bacarığına yiyələnəcək.

FTN 3. Pedaqoji fəaliyyət zamanı fənnin məzmununu müasir elmi yeniliklərə əsaslanaraq formalaşdırmaq və tətbiq etmək bacarığını inkişaf etdirəcək.

FTN 4. Müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından (ICT), tədris proqram təminatlarından (CAD/CAM/CAE, simulyasiya proqramları, virtual laboratoriyalar) səmərəli istifadə etməyi öyrənəcək.

FTN 5. Tədris fəaliyyətində açıq və səlis akademik ünsiyyət qurmaq, öz bilik və tədqiqat nəticələrini auditoriyaya aydın və əsaslandırılmış formada çatdırmaq bacarığına malik olacaq.

FTN 6. Pedaqoji fəaliyyətin güclü və zəif tərəflərini müəyyən etməyi, refleksiya aparmağı və gələcək fəaliyyət üçün inkişaf istiqamətlərini müəyyən etməyi öyrənəcək.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyətlərinin təlim nəticələrinin matrisi

Ali təhsil müəssisəsi aşağıdakı cədvəldən istifadə edərək ixtisaslaşmanın təhsil proqramının təlim nəticələrinin əldə olunmasına necə dəstək verdiyini müəyyənləşdirməlidir.

Tədris fəaliyyətinin (fənnin) adı	Proqramın təlim nəticələri					
	PTN 1	PTN 2	PTN 3	PTN 4	PTN 5	PTN 6
Akademik yazı və etika						
Layihələrin idarə olunması						
Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər						
Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər						
Elmi-pedaqoji təcrübə						

Razılaşdırıldı:

Elm, ali və peşə təhsili şöbəsinin müdiri

Turxan Süleyman

Mədəniyyət ixtisasları qrupu üzrə işçi qrupunun həmsədrləri

Ceyran Mahmudova

Mehriban Ələkbərzadə